

GENÇ MÜTEFEKKİRLER DERGİSİ

(GEMDER)

e-ISSN: 2718-000X

Yıl: 3, Cilt: 3, Sayı:2

Aralık-2022

MAKALE BİLGİLERİ

Göç ve Güvenlik; Medyanın Algı Yönetimi

Immigration and Security; Media Perception Management

YAZAR

Döndü ÇINAR

YL, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu

d.cinar83@gmail.com

Orcid: [0000-0001-8731-2418](https://orcid.org/0000-0001-8731-2418)

Yayın Bilgisi

Yayın Türü: İnceleme Makalesi

Makale Geliş Tarihi: 06.10.2022

Makale Kabul Tarihi: 04.11.2022

Sayfa Aralığı: 303-337

Öz: Günümüzde en önemli gündem maddelerinden biri olan “göç” olgusu neredeyse insanlık tarihi kadar eski olmasına rağmen, son yıllarda yaşanan yoğun uluslararası göçün bir yansıması olarak güvenlik kavramıyla ilişkilendirilir hale gelmiştir. Amerika Birleşik Devletleri’ndeki İkiz Kulelere 11 Eylül 2001 tarihinde yapılan saldırı sonucu, değişen güvenlik algısı göçü bir güvenlik meselesi haline getirmiştir. İçinde bulunduğumuz yüzyılda medya toplumsal algılama üzerindeki en etkili güçtür. Özellikle yeni medya olarak da adlandırılan sosyal medya algı yönetimi konusunda başat öğedir. Makalede önce kavramsal olarak göç olgusu ardından göç ve güvenlik bağlantısı incelenip, medyanın göç ve güvenlik konusundaki algı yönetimi açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Güvenlik, Medyanın Algı Yönetimi.

Abstract: Although the phenomenon of "migration", which is one of the most important agenda items today, is almost as old as human history, it has become associated with the concept of security as a reflection of the intense international migration experienced in recent years. As a result of the attack on the twin towers in the United States on September 11, 2001, the changing perception of security made immigration a security issue. In the century we live in, the media is the most effective power on social perception, especially social media, which is also called new media, is the dominant element in perception management. In the article, first the concept of migration and then the connection between migration and security will be examined and the perception management of the media on migration and security will be explained.

Key Words: Migration, Security, Perception management of the media.

Giriş

Göç kavramı bireyin veya toplulukların bir yerden diğer bir yere çeşitli sebeplerle yer değiştirmesi olarak tanımlanabilir. Neredeyse insanlık tarihinin başlangıcından beri var olan bu olgu içerisinde bulunduğumuz yüzyılla birlikte öncelikli gündem maddesi haline gelmiştir. İlkın 11 Eylül saldırıları sonrasında Ortadoğuda çıkan savaşlar neticesinde kitlesel göçler, hem göç edenler hem de göçülen toplumlar için bir güvenlik sorunu haline gelmiştir.

Akıllarda genellikle olumsuz etkileriyle ilişkilendirilen uluslararası göç sorunu ile alakalı temel kavramların bilinmesi konunun tam olarak anlaşılması için önemlidir. Genellikle ekonomik sebeplerden ötürü bulunduğu ülkeyi yasal olarak terk edip diğer ülkeye yasal olarak (yetkililerin izniyle) giren ve o ülkede kanunlar kapsamında yaşayan kişiye göçmen (migrant, immigrant) denir. Yasadışı göç (illegal immigration), bir bireyin (göçmen) yasal yollardan bulunduğu ülkeyi terk etmesi ve diğer ülkeye yasadışı olarak girmesi veya yasal yollardan geçtiği ülkeden çıkmayarak o ülkede geçinmeyi/çalışmayı sürdürmesi olarak tanımlanabilir. Usulsüz göçü gerçekleştiren bireye yasa dışı göçmen (illegal immigrant) denir. Yasadışı göçmenlerin maddi menfaat karşılığında ülkeye girişini veya çıkışını gerçekleştirmek göçmen kaçakçılığı (migrant smuggling) şeklinde adlandırılır. Vatandaşı olduğu ülke dışında bulunan ve zulme uğrayacağından veya herhangi bir nedenle öleceğinden korktuğu için bu ülkenin himayesinden faydalanmayan ve ülkesine de geri gitmek istemeyen kişiler mülteci (refugee) şeklinde adlandırılır. Mülteci olduğu savıyla ülkesinden ayrılarak başka bir ülkeye sığınan ancak yetkili makamlarca mülteci olup olmadığına henüz karar verilmeyen kişilere sığınmacı (asylum seeker, defector) denir. Mültecinin veya sığınmacınının legal veya

illegal yollarla ülkesi dışında başka bir ülkeye gitmesi hareketine iltica denir. Yasadışı göçmenler için gittikleri ülkede herhangi bir koruma önlemi alınmazken; sığınmacı ve mülteciler için gittikleri ülkede koruma önlemleri alınmaktadır. Öte yandan, kaçak göçmen ile ilgili idarî açıdan sadece geri gönderme muameleleri yapılabilirken; mülteci ve sığınmacılar için geri dönüş, sosyal uyumun sağlanması veya üçüncü bir ülkeye yeniden yerleşme gibi idarî prosedürlerden biri uygulanır. Bir kişinin cebir, baskı, şiddet veya tehdit yoluyla iradesi dışında gözaltına alınması, bir yerden başka bir yere götürülmesi, herhangi bir konuda her şekilde çalışması insan ticareti (trafficking in human) ve bunu yapan kişi veya kişilerse insan tacirleri (human trafficker) şeklinde adlandırılır.¹

“Mülteci” veya “sığınmacı” grubunda tahakkuk eden milletlerarası göçler ve millî güvenlik arasında pek çok taraftan irtibat vardır. Bilhassa, uluslararası göçün, aşırı ve denetimsiz bir vaziyete geldiği durumlar tamamen ulusal bir güvenlik tehdidi olarak, göç alan toplumlarda “yabancı korkusu”, “ırkçılık”, “radikal şiddet” ilk sırada olmak üzere politik, toplumsal ve ekonomik anlamda ve seri şekilde önemli güvenlik tehditlerine neden olmaktadır.²

Kişinin zorunlu ya da kendi isteği ile inandırılması veya düşüncelerinin değiştirilmesini hedefleyen algı yönetimi geçmişten günümüze her dönem var olmuştur. Günümüzdeki teknolojik gelişmelerle birlikte bu amaca ulaşmak için kullanılan yöntemler de

¹ Demir, O. Ö., Erdal, H. (2012), “Yasadışı Göç İle İlgili Kavramların Doğru Anlaşılması Sorunu ve Yazılı Basında Çıkan Haberler Üzerine Bir İnceleme” Polis Bilimleri Dergisi, Cilt: 12 (1), s. 29-54, Aktaran: Deniz, T. “Uluslararası Göç Sorunu Perspektifinde Türkiye” <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tsadergisi/issue/21491/230375>, 2014, s.175-204

² Yılmaz, F. (2008), “Avrupa’da Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığı”, Usak Yayınları, Ankara, Aktaran: Şener, B. “Soğuk Savaş Sonrası Dönemde Uluslararası Göç Olgusu ve Ulusal Güvenlik Üzerindeki Etkileri Üzerine Bir Değerlendirme” <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gbd/issue/29741/319977>, 2017, s. 1-30

değişmiştir. Artık hayatımızın vazgeçilmez bir parçası olan sosyal medya (Facebook, Twitter, Instagram, vb.), gündelik yaşamın birden çok alanın da bireylerin seçimlerini, davranışlarını, düşüncelerini etkileyen bir konumdur. Geleneksel medyaya karşın yeni medya, bilgiyi kullanıcının üretmesine olanak vermesi, bir hayli seri olarak uzak mesafelere ve geniş kitlelere; üretilen mesajı ulaştırması, büyük bir kullanıcı ağı olması dolayısıyla bilginin çok kısa sürede doğrulanması veya yalanlanması gibi özellikleriyle kamuoyu oluşturma, algı yönetimi, kamuoyunun yönlendirilmesi konularında çok büyük etkiye sahiptir.³

Göç, göçmen, güvenlik gibi konularda algıların yönetilmesi aşamasında günümüzde en sık başvurulan yöntem medyadır, özellikle de sosyal medya. Medya aracılığıyla algıların değiştirilmesindeki amaç kitlelerin istenilen düşünce ve duyguları benimsemesini sağlamaktır. Sosyal medyanın etkileşimli iletişime olanak sağlaması algı yönetimi açısından verilen mesajı geleneksel medyaya oranla daha etkili kılmaktadır.

Bu çalışmada yukarıda bahsedilen hususlar çerçevesinde öncelikle kavramsal olarak göç olgusu, göçün sebepleri, sonuçları ele alınacak, ardından göç ve güvenlik bağlantısı tartışılacaktır. Medyanın algı yönetimi bölümünde ise medyanın göç ve güvenlik kavramları üzerindeki etkisi incelenip, medyanın toplumsal algıları değiştirmedeki gücüne dikkat çekilecektir. Sonuç bölümünde ise çalışmanın ana sorunu olan göç ve güvenlik; medyanın algı yönetimi konusuna ilişkin çözüm önerileri sunulacaktır.

³ Başbüyük, O. (2014), “Algı Yönetimi ve Bilgi Savaşlarında Sosyal Medyanın Rolü”, s. 59-60, Karabulut, B. “Algı Yönetimi”, s. 39-65, Alfa Yayınları, İstanbul, Aktaran: Emine Ceng, “Algı Yönetimi Aracı Olarak Twitter Kullanımına İlişkin Siyasal Bir Analiz”, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/516419>

1. Kavramsal Açıdan Göç Olgusu

Yüzyıllardır sürmekte olan günümüzde de devam eden göç olgusu toplumların ekonomik, kültürel, politik ve sosyal yaşamlarını etkileyen temel faktörlerden birisidir. Göç, birden fazla etmenin birleşmesiyle ortaya çıkabilen, zamanla niteliği değişebilen, etkilendiği ve etkilediği faktörler nedeniyle her zaman özgünlüğünü koruyan bir olgudur.⁴ TDK'ya göre göç; politik, sosyal veya ekonomik nedenlerle kişilerin veya insan topluluklarının buldukları, ikamet ettikleri yerleşim yerini terk ederek farklı bir yerleşim bölgesine veya farklı bir memlekete gitme hareketi şeklinde tanımlanmaktadır.

Göç olgusu, en kapsamlı manasıyla "insan hareketliliği" şeklinde ifade edilir; fakat yalnızca maddesel olarak yer değişikliği değil sosyal, iktisadî ve kültürel bir oluşumdan diğerine geçmeyi de tanımlar. Göç kavramı; insanların hâlihazırda yaşadığı vatanlarından, aşına oldukları sosyal ortamlardan, sahip oldukları ekonomik imkânlardan; özetle sosyal hayatın pek çok alanından uzaklaşarak çoğu zaman uzaklaştırılarak yeni hayat tarzlarına doğru yol alması olarak tanımlanmaktadır.

Göç kavramını daha detaylı bir şekilde tanımlamak gerekirse; bir yerden başka bir yere yapılan, politik, bireysel, kültürel ve sosyal dinamiklerden etkilenen, kısa süreli ya da temelli olabilen bir yer değiştirme hareketidir.⁵

Göç, insanlığın en şayi eylemlerinden birisidir. Yüzyıllardır bireylerin maruz kaldıkları politik ve ekonomik değişiklikler, hak

⁴ Akarçay, P., Ak, G. (2018), "Sosyolojik, Psikolojik ve Kuramsal Açıdan Göç Olgusu: Küreselleşmenin İnsani ve Vicdani Yüzü", s. 192-198., <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kesitakademi/issue/59827/864193>

⁵ Yalçın, C. (2004), "Göç Sosyolojisi", s. 12-13, Anı Yayıncılık, Ankara

gaspı, doğal afetler, salgın hastalıklar, iç savaşlar gibi türlü sebeplerle yurtlarını kendi istekleri veya başkalarının tehditleri ve zulümleri nedeniyle geçici veya kalıcı olarak terk etmek, hayatlarını devam ettirecekleri daha emniyetli bölgelere yerleşmek zorunda kalmışlardır.⁶

Göç, farklı şekillerde sınıflandırılabilir. Hedefine göre; rasyonel göç-rasyonel olmayan göç; göçü başlatan faktörlere göre istekli göç-isteksiz göç; süre anlamında geçici göç-kalıcı göç; son yerleşme anlamında durmaksızın göç-yerleşik göç; meşruiyet açısından meşru (yasal) göç, illegal (kaçak) göç ve göçmenin özellikleri açısından nitelikli göç-niteliksiz göç ilk akla gelen başlıca gruplardır.⁷ Genellikle ifade edilen tanımlamalara bakıldığında; göç kavramının siyasal, ekonomik, toplumsal sebeplerle insanların kişisel veya toplu biçimde yer değiştirme eylemi olarak tanımlanmakta olduğu görülür. Ülke içinde olan göç; iç göç, ülkeler arasında olan göç hareketine ise dış göç ya da uluslararası göç denilmektedir. Göç olgusunun kavram genişliği nedeniyle de kişisel durumları birbirinden ayırmak için sığınmacı, mülteci, göçmen gibi farklı kavramlar kullanılmaktadır.

Göç hareketi, olağan bir şekilde kişilerin bir yerden diğer yere fiziksel hareketliliği gibi değerlendirilemeyecek kadar karışık bir olgudur. Bununla birlikte toplumsal anlamda bir varyasyon süresi de olan göç hareketi hem toplumbilimi hem de psikoloji bilimi anlamında birçok sorunu da beraberinde getirmektedir. Psikolojik açıdan değerlendirildiğinde zorunlu göç; bireylerin yer değiştir-

⁶Çağlar, A. (2011), "Türkiye'de Sığınmacılar: Sorunlar, Beklentiler ve Sosyal Uyum", Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara

⁷ Güllüoğlu, F. (2012), "Göç Olgusunun Ekonomi – Politik ve Uluslararası Göç Kuramları Üzerine Bir Değerlendirme", s. 57, Yalova Sosyal Bilimler Dergisi Sayı:4, Nisan- Eylül, ss. 53-85, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/800901>

mesine neden olan sert etmenlerin varlığından dolayı daha başlangıcında tramvatic özellikleri içermektedir. Yurttışı olduğu ülkede yaşam – ölüm mücadelesi vermek, etnik, kimliklerin ötekileştirilmesi daha doğrusu yok sayılması gibi etmenler kişilere sadece fiziksel olarak değil ruhsal olarak ta zarar vermektedir.⁸ Göç, daha çok sosyal ve ekonomik olgular üzerinden incelenmeye çalışılmıştır. Tarih, sosyoloji, dil, din, kültür gibi pek çok sahada göç kavramı incelenerek olaylar kişiler üzerinden değerlendirilmiştir. Göç, herhangi bir yerden başka bir yere yapılan bireysel ya da kolektif bir harekettir. Dolayısıyla sosyoloji, din, ekonomi, siyaset gibi pek çok faktör kişiye bağlı değişkenlerken, bazen de bireylerin hayat tarzında değişime neden olduğu gerekçesiyle birey bu değişkenlere bağımlı hale gelebilmektedir. Göç, sürekli olarak yüzlerce insanın sadece macera olsun diye yerini yurdunu bırakma durumu değildir. Böylelikle göçün sosyolojik ve ruhsal açılardan incelenmesi, göçün hem anlamı hem de devingenliği bakımından bir hayli önemlidir.⁹

Göç edenlerin çoğu, savaş, iç savaş, etnik ya da dinî çatışmalar, siyasî baskılar veya dayanılmaz boyutlara varan yoksulluk sebebiyle, hayatlarını kurtarmak veyahut daha iyi bir yaşam sürdürmek için göç etmektedir. Öte yandan meydana gelen göç çeşitlerinin sebeplerine tabi olarak göçün iki etken aracılığıyla saptandığı anlaşılmıştır. Bu etkenlere itme ve çekme etkenleri denir. Savaşlar, kıtlık, dinî veya siyasî tahakküm gibi olağanüstü olaylar, yüksek pahalılık – düşük ücret gibi ekonomik şartlar itici etkenler iken, uygun bir iş, dolgun maaş, iyi eğitim, cazip bir çevre, aile veya belirli gruplara yakın olmak gibi etkenlerin de çekici etkenler ol-

⁸ Yalçın,C., a.g.e, (2004)

⁹ Balcıoğlu, İ. (2007), “Sosyal ve Psikolojik Açıdan Göç,” s. 17, Elit Kültür, İstanbul

duğu bilinmektedir.¹⁰ Bilinen odur ki göç, insanlığın varoluşuyla beraber ortaya çıkmış, tarihte her zaman çatışma, kıtlık, savaş, kuraklık, daha iyi bir yaşam beklentisi, gibi belli başlı sebeplerle varlığını daima, kişi, topluluk ve toplum gündeminde hissettirmiş/sürdürmüştür. Bilhassa 1980'li yıllarda başlayan küreselleşme ve yenedünya düzeni, çift kutupluluktan tek veya çok kutuplu yapılara geçiş gibi süreler sonrasında göç ve göçmenlik yeni bir anlam kazanmış ve eski yöresel özelliklerin ötesine geçerek uluslararası, ulus ötesi, yani evrensel çerçevelere taşınmıştır.¹¹

Yukarıda bahsi geçen tüm açıklamalarda, göç kavramının tanımları arasında, bir yerden bir yere hareket, yer değiştirme, kalıcılık, geçicilik, sosyo- kültürel eylemler tarzında çerçevesi belli olmayan öğelerin yer aldığı anlaşılmaktadır. Aynı zamanda sabit boyutlarda olmayan hareketli ve enerjik bir süreçten bahsedildiği de fark edilmektedir.

2. Göç ve Güvenlik Bağlantısı

Güvenlik mefhumu kısaca gözdağı, endişe ve tehditten uzak olmak anlamlarına gelmektedir. Bireyin güvende olması için sahip olduklarını hedef alan herhangi bir tehdit olmamalıdır. Tehdit varsa, tehlide maruz kalan katılımcının tehdidi defedecek kuvvette olması beklenir. Teoride tam bir güvenlik hususundan söz edebilmek için hiçbir düzeyde tehdit veya tehlike olmaması gerekir. Ancak uygulamada bu şekilde bir husus mevzubahis değildir, dolayısıyla güvenlik, tehdit veya tehlike durumunun en az dü-

¹⁰ Akarçay, P., Ak, G., a.g.e, (2018), s. 190,
<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1519618>

¹¹Çağlar, T., (2018), "Göç Çalışmaları İçin Kavramsal Bir Çerçeve", s. 28,
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/491820>

zeyde olması manasına gelmektedir.¹² “Güvenlik” kavramı sosyal bilimlerdeki genel kapsam ve nitelikleri karşılayan, kişilere, meselelere, toplumsal geleneklere ve değişen tarihi koşul ve şartlara uyarlanmış esaslı bir kavramdır. Güvenlik kavramı, barış kavramı ile yakından ilişkilidir ve ulusdevlet, devletüstü ve devletdışı katılımcılar için "olağanüstü önlemler" gerektirir. Bireysel veya toplumsal ya da siyasî bir değer olarak güvenlik bağımsız bir anlama sahip değildir, güvenlik, daima bir bağlam ve belirli bir bireysel veya toplumsal değer sistemi ve bunların uygulanması ile alakalıdır. Toplumsal bir değer olarak güvenlik, tehlike, risk, düzensizlik ve korkunun aksine koruma, risk yokluğu, kesinlik, güvenilirlik, güven ve öngörülebilirlik ile ilgili olarak kullanılır. Bir sosyal bilimler tabiri olarak güvenlik belirsiz ve esnekler.¹³

Güvenlik, tarihin her devrinde bireyler, toplumlar ve hükümetler için başlıca konulardan biri olagelmıştır. Hükümet eylemlerinin niteliğini ve esas hedefini oluşturmuştur. Uluslararası erk mücadelelerinden savaş ve barış kavramlarına, o kadar ki ekonomik yaklaşımlardan uluslararası hukuk kurallarına kadar birçok oluşum güvenlikle yakın ilişki içindedir. Bu açıdan insanlık tarihi ile güvenlik tarihinin eş zamanlı geliştiği düşünülebilir.¹⁴

Göç-güvenlik bağlantısı kapsamında değerlendirildiğinde kritik güvenlik çalışmalarında en önemli gelişmelerden birinin “bireysel (insan) güvenlik” konseptinin ortaya çıkması olduğu söylenebilir. Öyle ki Birleşmiş Milletler (BM) Kalkınma Programı tarafından

¹² Karabulut, B. (2015), “Güvenlik: Küreselleşme Sürecinde Güvenliği Yeniden Düşünmek”, s 7, Barış Kitabevi, Ankara

¹³ Braucuh, H.G. (2008), “Güvenliğin Yeniden Kavramsallaştırılması: Barış, Güvenlik, Kalkınma ve Çevre Kavramsal Dörtlüsü”, s. 2 (Çev.Zeynep Arkan), Uluslararası İlişkiler Dergisi, 5(18), ss.1-47, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/539874>

¹⁴ Karabulut, B. (2015), *a.g.e.*, s. 41

1994 yılında düzenlenen "İnsani Gelişme Raporu", "insan güvenliği" kavramına ilk defa atıfta bulunmuştur. Sözü edilen raporda birey güvenliğinin çerçevesi, (1) ekonomik güvenlik, (2) gıda güvenliği, (3) sağlık güvenliği, (4) çevre güvenliği, (5) bireysel güvenlik, (6) toplum güvenliği ve (7) siyasî güvenlik, olmak üzere yedi başlık altında toplanmıştır. Birleşmiş Milletler düzeyinde birey güvenliği, kişilerin yoksulluk, açlık, salgın hastalıklar, zorla yerinden edilme, kuraklık gibi çevresel tehditlerden korunmasından, toplum olarak kendi kültürlerinin korunmasına ve her türlü politik tahakkümden uzak tehlikeden özgür olmalarına kadar oldukça kapsamlı bir çerçevede belirtilmiştir. İnsan güvenliğine yönelik tehditler arasında bulunan "göç" olgusu özenli bir biçimde incelenmelidir. Çünkü kişi güvenliğinin göçmenlerin değil de "vatan- daş" olarak tanımlanan bireylerin hakkı olarak görülmesi bu olgunun özü ve mantığı ile çelişebilir. Dolayısıyla birey güvenliğinden söz ederken ayrımcı bir yaklaşımda bulunulmamalı ve göçmen güvenliği geri plana atılmamalıdır. Göç, kişi güvenliğinin sağlanmasında ki eksikliklerin bir sonucu olarak meydana gelmektedir. Daha sonra göçmenlere yönelik son derece sınırlayıcı ve ötekileştirici tedbirler nedeniyle de gene insan güvenliği için bir tehdit haline gelmektedir. Ayrıca, göç konusunun yalnızca milletlerarası bir güvenlik sorunu olarak ele alınması, göçün birey ve toplumun gelişimi üzerindeki olumlu katkılarının yok sayılmasına sebep olmaktadır. Şöyle ki, göçmenlerin ev sahibi ülkede daha iyi yaşam koşullarına sahip olmaları, iktisadî kalkınmaya etkileri ve ikili veya çok taraflı işbirliğindeki rolleri çoğu zaman geri plana atılmaktadır.¹⁵

¹⁵ Akçapar,Ş.K., (2012), "Uluslararası Göç Alanında Güvenlik Algılamaları ve Göçün İnsani Boyutu", s. 571-572,

Güvenliğe dair yeni yaklaşımların geliştirilmesinde ve güvenlik tanımının dönüştürülmesinde Kopenhag, Aberystwyth ve Paris okullarının etkisi büyüktür. Bunlar arasında, güvenlik çalışmalarına yapılandırmacı yaklaşıma dayalı yeni bir bakış açısı getiren Kopenhag Okulu ve önde gelen isimleri Buzan, Waever ve Wilde 1990'lı yıllardan itibaren güvenikleştirmeye ait kaynakları ortaya çıkarmışlardır. Güvenikleştirme yaklaşımı, güvenliği objektif bir konu olmanın üstünde söylemsel ve politik bir güç olarak yerleştirerek ve tasvir ederek değişik bir görüş ileri sürmüştür.¹⁶ Tüm bu eleştiri niteliği taşıyan güvenlik iddiaları içinde göç, önemli bir mesele durumuna gelmiştir. Bu kaynaklarca, “Soğuk Savaşın sona ermesine bağlı jeopolitik yer değiştirmeler” ile “küreselleşmeyle bağlantılı daha geniş sosyal ve politik kaymalar” benzeri gelişmeler sonucunda bir güvenlik sorunu olarak görülmektedir.¹⁷

Soğuk Savaş'ın bitmesiyle uluslararası düzendeki varyasyon ve dönüşüm, güvenlik konseptini kısıtlı ve sınırlı kalıbından çıkarmıştır. Bununla birlikte eleştirel güvenlik yaklaşımlarıyla beraber Kopenhag Okulu ve “Güvenikleştirme Teorisi”nin de katkılarıyla güvenlik kavramı genişlemiştir. Geçmişte ki devletlerin pek de rağbet göstermediği “alt siyaset” kapsamında ki konuların da “yüksek siyaset” kapsamında ki konular kadar önemli hale getirecek bir

le:///C:/Users/donducinar/Downloads/UluslararasıGocveGuvenlik.pdf, İhlamur Öner, S.G., Öner, N.A.S., (2021), “Küreselleşme Çağında Göç”, s. 539-563, Gök, G.O., (2016), “Kimin Güvenliği? Uluslararası Göç-Güvenlik İlişkisi ve Uluslararası Örgütlerin Rolü”, s. 71, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/251812>

¹⁶ Buzan, B., Hansen, L., (2009), “The Evolution Of International Security Studies, s. 213, Cambridge, Cambridge University Press”, <https://ir101.co.uk/wp-content/uploads/2018/10/buzan-the-evolution-of-international-security-studies-compressed.pdf>

¹⁷ Huysmans, J., Squire, V., (2009), “Migration and Security”, Myriam Dunn Cavelty ve Victor Mauer (der.), The Routledge Handbook of Security Studies, Oxon, Routledge, s. 169, fi-le:///C:/Users/donducinar/Downloads/B2FAA87.pdf

değişimin önünü açmıştır. Uluslararası göç kavramı da bu değişimin modellerinden birini oluşturması bakımından önemlidir. İlk birçok Avrupa ülkesi tarafından işgücü ihtiyaçlarını karşılamak için tavsiye edilen uluslararası göç, zamanla güvenlik için olası bir tehdit olarak görülmeye başlandı. Bu nedenle Avrupa ülkelerince mâni olunmaya çalışılmıştır. Bir bakıma devletlerin politik sahasının gerisinde kalan göç kavramı, politik sahaya katılarak ilkönce siyasallaştırılmış, daha sonra güvenlikleştirilmiştir. Bu itibarla bugünkü uluslararası düzenin güvenliğine tehdit oluşturan önemli bir uluslararası güvenlik problemi halini kazanmıştır/kazandırılmıştır.¹⁸

Soğuk Savaş'tan sonra uluslararası duruma dair öngörüler kapsayan kuramlardan birisi de Paul Samuel Huntington'un "*Medeniyetler Çatışması*" teziydi. Gördüğü ilgi kadar tartışmalara da neden olan bu tez, Kopenhag Ekolü akademisyenleri tarafından yetersiz görülerek Soğuk Savaş sonrası dönemde güvenlik problemlerinin medeniyetler arasından ziyade bölgeler arası ve/veya bölge içi çatışmalardan kaynaklanacağı öne sürülmüştür. Bu açıdan geliştirilen teori "*Bölgesel Güvenlik Kompleksi Teorisi (Regional Security Complex Theory/RSCT)*" olarak adlandırılmaktadır.¹⁹ Buzan'ın ileri sürdüğü RSCT'ye göre herhangi bir güvenlik karmaşasının ortaya çıkmasında ya da bölgede ki ülkelerin bir güvenlik düzeni oluşturmada katkısı olan etkenler aşağıdadır:

1- Yurtların coğrafi pozisyonlarının karşılıklı olarak yakınlıkları,

¹⁸ Uzun, Ş., (2021), "*Avrupa'da Aşırı Sağ Partiler Çerçevesinde Uluslararası Göçün Güvenlikleştirilmesi: Fransa ve Macaristan Örnekleri*", Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

¹⁹ Buzan, B., Waver, O., (2003), "*Regions and Powers The Structure of International Security*", P.44, Cambridge University Press, <https://ir101.co.uk/wp-content/uploads/2018/11/Buzan-Waever-2003-Regions-and-Powers-The-Structure-of-International-Security.pdf>

2- Bölgede ki devletlerin güvenliklerinin birbirleri ile bağlantı halinde olması,

3- Bölge ülkeleri arasında jeopolitik çıkarların örtüşmesi ve bu durumda karşılıklı güç ilişkilerinin veya rekabetin varlığı,

4- Bölge ülkeleri arasında komşuluk, savunma, destek, şüphe ya da korku barındıran güçlü ilişkilerin varlığı.²⁰

Bununla birlikte, Buzan ve ekibinin içerisinde bulunduğu Kopenhag Ekolü, Soğuk Savaş sonrasında güvenliğin yeni koruma sahalarını 5 (beş) alt gruba ayırarak güvenlikleştirme (securitization) kuramıyla birlikte yeni bir adaptasyon geliştirmişlerdir.²¹

Bu beş kategori şunlardır:

- a. Askerî Güvenlik (kuvvet temelli baskı ilişkileri)
- b. Siyasî Güvenlik (iktidar, yönetim ilişkileri)
- c. Ekonomik Güvenlik (ticaret, üretim, finans ilişkileri)
- d. Sosyal Güvenlik (kimlik ile ilgili ilişkiler)
- e. Çevresel Güvenlik (insan faaliyetleri ve gezegendeki çevre konuları)

Çerçevesinde toplanmıştır.²²

Bilhassa 11Eylül’den sonra gelişmiş ülkelerin göç kavramını güvenlik perspektifinden yorumlayarak ve “tehdit altındayız” ifadesini kullanarak, istenmeyen nüfus hareketlerini önlemek için sınır

²⁰ Şilibeşova, A., (2007), “Orta Asya Bölgesel Güvenlik Sistemi-ne Doğru: Perspektifler”, s. 1320,

<https://www.ayk.gov.tr/wpcontent/uploads/2015/01/%c5%9e%c4%b0L%c4%b0BEKOVA-Aygerim-ORTA-ASYA B%c3%96LGESEL-G%c3%9cVENL%c4%b0K-S%c4%b0STEM%c4%b0NE-DO%c4%9eRU-PERSPEKT%c4%b0FLER.pdf>

²¹ Miş, N. (2011), “Güvenlikleştirme Teorisi ve Siyasal Olanın Güvenlikleştirilmesi”, s. 347, Akademik İncelemeler Dergisi, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/17786>

²² Columba Peoples and Williams, N. V. , (2015), “Securitisation Theory”, Critical Security Studies, Routledge New York, P.97, file:///C:/Users/user/Downloads/9.780.429.054.648_previewpdf.pdf

güvenliği merkezli politikalar geliştirdiği görülmüştür.²³ Bu süre 2000'li yıllarda Ortadoğu bölgesinde artan terörizmin Batı'ya yayılması, Suriye iç savaşı ve Suriyeli mülteci kavramıyla gitgide artan bir imaj oluşturmaktadır. Güncel göç karşıtı söylemlerde “istila”, “öteki”, “suçlu”, “kimlik” gibi unsurlarında günümüz göç karşıtı ifadeler çerçevesinde sıklıkla kullanıldığı görülmektedir.²⁴ Bu tutum özellikle politikacılar vasıtasıyla sık sık ifade edilmektedir.

Aslında, uluslararası göç, 11 Eylül 2001 terör saldırısıyla beraber bir güvenlik meselesi haline gelmiştir. Göç ve göçmen karşıtı muhalefet, 11 Eylül öncesi zamanlarda yalnızca ekonomik kaygılarla biçimlenmiştir. 11 Eylül saldırısı sonrasında Müslüman göçmenlerin terör ile ilişkilendirilmesi nedeniyle, göç; aşırı sağ partilerce ülkelerin ulusal, sosyal ve ekonomik güvenliğine yönelik olası bir tehlike olarak sunulmaya başlandı. 11 Eylül terör saldırıları ile görünür hale gelen ve Avrupa ülkelerinde eylemlerini aralıksız olarak artırmaya devam eden terör saldırıları, ulusal güvenlik, ulusal kimlik, sosyal bütünlük ve vatandaşlık gibi kavramların ülkeler ve toplumlar katında daha çok tartışılmasına da ortam sağlamıştır. Böyle bir ortamda birçok ölçüsüz sağ parti yaygın şekilde göçmenlerin yurt içi suç vakalarını artırdığı, bolluk devletinin olanaklarını kötüye kullandığı ve göçmenlerin topluma ayak uyduramadığı tarzında ifadeler açıklamışlardır. Özellikle ifadelerini Müslüman göçmenler ve İslam dinî karşıtı olarak ve ayrımcı tavırlar çerçevesinde şekillendirmişlerdir. Bu konuyu parti top-

²³ Akçapar, Ş.K., (2012), *a.g.e.*, s. 41

²⁴ Mandacı, N., Özerim, G. (2013), “Uluslararası Göçlerin Bir Güvenlik Konusuna Dönüşümü: Avrupa’da Radikal Sağ Partiler ve Göçün Güven-likleştirilmesi”, Uluslararası İlişkiler, Cilt 10, Sayı 39, s. 105-130, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/540258>

lantılarında öncelikli konular arasına yerleştirmeye başlamışlardır. Bu meyanda, göçün güvenlikleştirilmesi, çoğu zaman sınırlayıcı göç ve iltica tedbirlerinin alınmasına ayrıca alakalı devletlerde daha yoğun sınır denetimlerinin uygulanmasına yol açmaktadır.²⁵

Her şeyden önce, günümüzde değerlerden fedakârlık etme uğruna bilinen sınırların güvenliği konularında artış ve gitgide artan mikro milliyetçilik kavramı dikkate değerdir. Son zamanlarda, Suriyeli mülteciler örneğinde görüldüğü üzere, Avrupa Birliğine üye devletlerinin problemi insanî güvenlik çerçevesinden ele alma iradesinin olmaması, göçmenlerin durumunu gün geçtikçe daha da sorunlu bir durum haline getirmektedir. Ülkelerin sınır güvenliği endişeleri, misafir ülkelerdeki kişilerin sosyal ve ekonomik kaygıları, karmakarışık bir manzara ortaya çıkarmaktadır. Bu itibarla, durumun çok kapsamlı ve çok aktörlü, iç içe geçmiş bir güvenlik boyutu olduğunu söyleyebiliriz. Ancak Suriyeli mülteciler örneğinde yaşanan kaos, çoğu kez “*normatif güç*” şeklinde tanımlanabilecek Avrupa ülkelerinin ve “*insani güvenlik*” mefhumunun hayat bulduğu BM platformunun problemlerin çözümünde faydalandığı “*araçlar*” açısından tekraren mühim bir sınavla yüz yüze geldiğini bir kere daha ortaya çıkarmaktadır.²⁶

Pek çok yerde sınırlar, bir ülkeyi diğerinin kara ve deniz mevcudiyetlerinden ayıran siyasî/hukukî hatlar olarak kabul edilir. Bu coğrafî ayırımın ötesinde sınırlar, hükümlerlik haklarının başlama ve bitme noktalarını ifade etmesi bakımından da otoriter bir çizgidir. Dolayısıyla sınırlar içerisinde bulunan kontrol noktaları, çeşitli

²⁵ Uzun, Ş., (2021), *a.g.e.*, s. 99

²⁶ Oğuz Gök, G. (2015), “*Suriyeli Sığınmacılar ve İnsan Güvenliği*”, Orta-doğu Analiz, Cilt:7, Sayı: 71, s. 14-16,

fi-le:///C:/Users/user/Downloads/Suriyeli_Siginmacilar_ve_Insan_Guvenligi.pdf

düzenlemeler bağlamında toprak egemenliğinin kendini gösterdiği özel yerler olarak da kendini göstermektedir.²⁷ Zira ülkelerin karşı karşıya kaldıkları tehditlerin niteliği ve bu kapsamda geliştirdikleri organizasyonlar ilk olarak sınır ve sınır kontrol noktalarında kendini göstermektedir. Dolayısıyla sınırlar, ulusal güvenliğin ön safları olarak kabul edilmektedir.²⁸

Bir hedef ülke de dâhil olmak üzere uluslararası göç hareketliliği açısından, tüm psiko-sosyal etmenler iki taraflı olarak gelişmektedir. Göçmenin yaşamaya başladığı yeni toplumun kültürü ve bu kültüre uyum süreci hem o ülkenin vatandaşlarını hem de göçmenleri alâkadar eden ortak bir konudur. Değişik medeniyetlerden bireylerin bir arada yaşaması, değişikliklerle baş etmesi ve gördükleri zorlukların üstesinden gelmesi icap etmektedir. Bununla birlikte ev sahibi ülke vatandaşlarının rastladıkları bu yeni ve değişik medeniyetlere tepkilerinin ölçüsü, göç ve göçmen olgusunun ulusal güvenlik boyutunda değerlendirilmesinin nedenleri içerisinde gösterilebilir.²⁹ Genellikle ontolojik güvenlik incelemelerinin getirdiği göç ve göçmenlik; siyasî ve ekonomik muhtevalı günlük konuşmalarda normal hayatın gidişatını değiştiren bir “tehdit” olarak düşünüldüğünde yeni bir güvenlik meselesi halini almaktadır. Başka bir deyişle, göç ve mülteciler sıradan insanların hayatlarını ters düz hale getiren bir durum olduğu kadar, yerleştikleri yeni toplumun ortak hayat tarzını da tehlikeye

²⁷ Kaya, A., (2005), “Avrupa Birliği’nin Yasadışı Göçle Mücadele Politikası ve Türkiye Üzerindeki Etkileri”, T.C. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Avrupa Toplulukları (Uluslararası İlişki-ler) Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, s. 8

²⁸ Yeşiltaş, M., (2015), “İç Savaşta Komşu Olmak Türkiye’nin Suriye Sınır Güvenliği Siyaseti”, SETA Analiz, Sayı: 136, s. 11.

http://file.setav.org/Files/Pdf/20.150.813.162.453_sinir-guvenligi.pdf

²⁹ Akarçay, P., Ak, G.(2018), *a.g.e.*, s. 190.

<https://dergipark.org.tr/pub/kesitakademi/issue/59827/864193>

sokan bir etmendir. Bu itibarla göç, güvenlik çalışmalarında “sosyal güvenlik” başlığı altında yer almaktadır.³⁰

Bir diğer olgu olan suç olgusu, göç sürecinin önemli olumsuz sonuçlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle aynı bölgeden insanların yerleştiği mahalle ve ilçelerde bilhassa artmaya başlamıştır. Kuşkusuz bu durumun diğer bir önemli neticesi de işsizliktir. Yüksek beklentilerle göç eden bu kişilerin genellikle niteliksiz olmaları, işin en başında onlar için bir nevi dezavantajdır. “Her işi yaparım!” mantığıyla iş bulma eylemine girişen bu bireyler, aldıkları olumsuz yanıtlarla çoğu zaman hayal kırıklığına uğramaktadırlar. Böyle olunca da topluma uyum süreçleri haliyle uzamaktadır. Göçtüğü toplumla bütünleşemeyen kişi, olası sosyal ayrışmalarda yer alabilmektedir.³¹

Güvenlikteki bu yapısal değişim, küreselleşmenin ulaşım ve iletişim kesimlerinde yarattığı kökten gelişmelerle yakından bağlantılıdır. Bilhassa bireylerin internete erişim kolaylığı sosyal medya kullanım oranını artırmıştır. Bununla birlikte demokrasi, özgürlük, kadın erkek eşitliği, adalet gibi konuların geniş topluluklar tarafından ifade edilmesini ve talep edilmesini kolaylaştırmıştır. Genel anlamda askerî meselelerle özdeş duruma getirilen güvenlik kavramı, askerî meselelerin yanında ekonomik, sosyolojik, politik ve ideolojik meselelerle de alakalı olarak yorumlanmaya başlanmıştır.³²

³⁰ Kurt, S. (2015), “Toplumsal Güvenliğin Yükselişi”, s. 470., The Journal of Academic Social Science Studies, Sayı: 37.

fi-le:///C:/Users/user/Downloads/TOPLUMSAL_GUVENLIGIN_YUKSELISI. pdf

³¹Akarçay, P., Ak, G.(2018),*a.g.e*, s. 194.

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/kesitakademi/issue/59827/864193>

³² Sancak, K., (2013), “Güvenlik Kavramı Etrafındaki Tartışmalar ve Uluslararası Güvenliğin Dönüşümü”, s. 132, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi

3. Medyanın Algı Yönetimi

Son zamanlarda sıklıkla dile getirilen “algı yönetimi” kavramı her ne kadar yakın bir zaman diliminde ABD Savunma Bakanlığına bağlı birimler tarafından bir terim olarak tanımlanmışsa da, bu kavrama atfedilen içerik incelendiğinde çok daha eski bir yöntem olduğu bilinmektedir. Algı yönetimi kavramının yaratıcısı olan ABD Savunma Bakanlığı tarafından kavramın tanımı ise şu şekilde yapılmıştır; “Kitlelerin duygu, düşünce, amaç, mantık, istihbarat sistemleri ve liderlerini etkileyerek seçili bilgilerin yayılması veya durdurulması; bunun sonucunda hedeflenen davranış ve düşüncelerin hedeflenenin istekleri doğrultusunda yönlendirilmesi. Algı yönetimi gerçekler, yansıtma, yanıltma ve psikolojik operasyonların bir bütünüdür.” Çünkü algı yönetiminin aslını “ikna ve inandırma faaliyetleri” meydana getirmektedir. Bu bağlamda, bu yöntem tarih boyunca hem bireysel hem de kurumsal anlamda hedef kitleyi etkilemek için kullanılmıştır. Bu uygulamaların genel amacının belirli bir kitleyi gönüllü olarak ikna etmek ve istenilen yönde bir algı oluşturmak olduğu genel kabul görmüş bir görüştür. Bu açıdan algı yönetimi, hedef kitleleri kendi çıkarları doğrultusunda aldatmayı ve onları kendi amaçları doğrultusunda kullanacakları bir unsur haline getirmeyi amaçlayan bir iletişim disiplini olarak tanımlanmaktadır.³³

Algı Yönetiminde, bireylerin bir durum hakkında edindiği bilgiler algılarını şekillendirir. Algılar, kişilerin sahip oldukları bilgilerin doğru ya da yanlış olmasına, değişime açık olup olmamasına (dinî bilgiler, yerleşik inançlar vb. değişime açık değildir) ve bilgilerinin yeterliliğine bağlı olarak değişebilir. Gerçekten, bireylerin değişmez olarak kabul edilen doğrularını, inançlarını ve fikirlerini

https://www.ktu.edu.tr/dosyalar/sbedergisi_69519.pdf

³³ Öksüz, H., (2013), “Algı Yönetimi ve Sosyal Medya”, s. 12.

http://tid.web.tr/ortak_icerik/tid.web/156.Say%C4%B1/3.pdf

tamamıyla değiştirmek zor olsa da, algılarını yönlendirmek ya da var olan duruma göre algılarını yeniden şekillendirmek daha kolay hale gelmiştir.³⁴

Algıların temelinde yorumlama vardır. Kişinin ilgisini çeken şey yorumlanarak yeniden yapılandırılır. Bu noktada kişinin zihin sürecinden geçen ve yeniden oluşan şeyin görüntüsü ortaya çıkar. Diğer bir deyişle imaj, zihinsel aktivite sürecinden sonra ortaya çıkan kısımlardır. Bireyin zihinsel süreçte kişisel olarak neyi anlamlandırdığının veya anlamlandıramadığının zihindeki resmi- dir.³⁵ Algıları içsel ve dışsal algılar olarak ikiye ayırmak olasıdır. Kişinin dışında var olan uyaranların zihinde oluşturduğu algıya dışsal algı denir. Bu tip algılar duyu organlarınca edinilir. İçsel algılar, duyu organlarımızla elde edemediğimiz duyu, his ve ön-seziye dayalı algılardır.³⁶

Algı yönetimi, yurt içinde ve yurt dışında hedef kitlelerin görüşlerini etkilemek için yürütülen eylemlerin tümüdür. Başarılı algı yönetimi uygulamaları; gerçekleri muhtelif yöntemlerle yansıtmak, operasyon güvenliği sağlamak, gerçeği gizlemek ve çarpıtmak, psikolojik hareketleri yönetmek gibi temel öğelerin birleşiminden oluşur. Bu kapsamda hedef kitleyi istenilen hale getirmek ve algıyı yönetmek için görevlendirilen kişi veya birimler tarafından birçok yöntem ve adım izlenir. İlk olarak herhangi bir konuda ikna edilmesi, değiştirilmesi ve etkilenmesi gereken hedef kitle detaylı olarak analiz edildiğinde; ulaşılan neticelere göre sloganlar ve propaganda görüşleri ilerletmektedir. Bu adımda medyanın

³⁴ İşler, E.İ.K., (2016), "Algı İllüzyon Gerçeklik", s. 9, İmge Kitabevi, Ankara

³⁵ İnceoğlu, M., (2011), "Algı Tutum İletişim", s. 72-73, Siyasal Kitabevi, Ankara

³⁶ Türk, M.S., (2014), "Medyanın Gerçeklik İnşası ve Gerçeklik Al-gısı", s. 14, Türkiz Dergisi

file:///C:/Users/user/Downloads/Medyanin_GerceklIk_Insasi_ve_GerceklIk_A.pdf

oyuna dâhil edilmesiyle sanal gerçeklikler oluşturulmakta ve bu nedenle gerçeklikle kurmaca arasında bir ayırım yapılması zorlaşmaktadır. Bu durum Amerikalı Siyasetçi Henry Kissinger tarafından “Bir şeyin gerçek olması pek o kadar önemli değildir; fakat gerçek olarak algılanması çok önemlidir” cümlesiyle ifade edilmiştir.³⁷

11 Eylül 2001 terör saldırısı sonrası küresel manada meydana gelen İslamofobi salınımı bunun en güzel örneğidir. Saldırıları sonrasında, soğuk savaş sonrası çift kutuplu dünya yerini tek bir kutba bırakmış ve sosyal medyanın kullanımıyla küresel güçler yeni düşmana (İslam) karşı öncelikle algı yönetimi ile müdahaleye zemin hazırlamakta, sonra da bu algının haklı gördüğü sebeplerle müdahaleler yapmaktadır.³⁸ Bugünkü bireyler her dakika birçok içerik ve uyaranla karşı karşıya kalmakta ve bunlara karşı tutum ve görüş belirlemede, bunların sonucunda da algı geliştirmektedir. Bilginin veya mesajın hedef kitleye iletilmesinde birçok değişken mühim rol oynamaktadır. Bu süreçte medya haber ve mesajların üslup ve anlam bazında şekillendiği ve kişilere takdim edildiği kuvvetli bir parametre olarak önümüze gelmektedir.³⁹

Kitle iletişim teknolojisindeki yenilikler bir taraftan yaşamı kolaylaştırmakta fakat diğer taraftan da gerçek ve yalan arasındaki farkın ayırt edilmesinde sıkıntı oluşturmaktadır. Medya enformasyonu toplayan ve aktaran vasıtalar olarak betimlenmektedir. Algı yönetimi kapsamında değerlendirildiğinde medya enformasyonun üretildiği, aksedildiği, büyütüldüğü ya da çarpıtıldığı bir araç ola-

³⁷ Öksüz, H., (2013), *a.g.e.*, s. 13,

http://tid.web.tr/ortak_icerik/tid.web/156.Say%C4%B1/3.pdf

³⁸ Boz, M., (2022), “*Algı Savaşları ve Ülke Güvenliği*”,

<https://www.globalsavunma.com.tr/algı-savaslari-ve-ülke-guvenligi.html>

³⁹ Ceng, E., (2018), “*Algı Yönetimi Aracı Olarak Twitter Kullanımına İlişkin Siyasal Bir Analiz*”, s. 666, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/516419>

rak bildirilmektedir.⁴⁰ Kitle iletişim araçlarının algıyı yönetme üzerinde çok kuvvetli etkilerinin bulunduğu düşünülebilir. Medyanın bu etkisi, kamuoyunun belli başlı özellikleri ve “*Algı Yönetimi*” yöntemleri yerinde kullanıldığında beklenen amaca ulaşılabilir. Algı yönetimi kapsamında geleneksel medyanın yanı sıra, internet ve sosyal medya mecralarından da faydalanılmaktadır.

Medya aniden bir konuya odaklanmaya ve mevzuyu peş peşe gündeme getirmeye başladıysa tamda bu noktada “*algı yönetimi*”nden bahsedilmektedir.⁴¹ Medya algı yönetimi kapsamında; önemsizleştirme ya da abartma, meşrulaştırma, yok sayma, insanları kahramanlaştırma, bilirkşi görüşü alma, iddialarda tanık kullanma gibi temel yöntemlere başvurur. Bütün bunların sonucunda manipülasyon (hileli yönlendirme), panik yaratmak, kaygılandırmak ve kargaşa hareketleri birbirini takip eder. Son yıllarda oldukça popüler hale gelen Twitter ve Instagram gibi dijital paylaşım platformları; İçeriğin doğruluğu denenmeden yaygınlaşan bilgilerin sıklıkla meydana geldiği platformlar olarak önümüze gelmektedir. Bu mecralar “*dezenformasyon*” problemini de oluşturmaktadır.⁴² Burada – bilgiyi çarpıtma, yalan haber - anlamlarına da gelen dezenformasyon kavramından da kısaca bahsetmenin faydalı olacağı görüşündeyiz.

Dezenformasyon, hedef kişi, grup veya hedef kitleyi belirli bir amaç doğrultusunda yönlendirmek veya yanıltmak amacıyla yanlış veya eksik bilgilerin, diğer bir deyişle yalan haberlerin yayılmasıdır. Bazen bilginin kaynağı hedef kişiye ya da kitleye açıklanır ve

⁴⁰ Türk, M.S., (2014), *a.g.e.*, s. 19, Türkiz Dergisi,

file:///C:/Users/user/Downloads/Medyanin_Gerceklk_Insasi_ve_Gerceklk_A.pdf

⁴¹ Gönenç, Ö. (2018), “*Medyada Algı Yönetimi*”, s. 25, DER Yayınları, İstanbul

⁴² Utma, S., (2018), “*Dijital Çağda Medyanın Psikolojik Gücü: Algı Yönetimi Perspektifinden Kuramsal Bir Değerlendirme*”, s. 2904.

<https://dergipark.org.tr/pub/ataunisobil/issue/42067/510493>

buna açık dezenformasyon denir. Ancak bazen bilgi akışı hakkında hiçbir kaynak bilgisi yapılmaz veya yanlış bilgi verilir bu duruma da kapalı dezenformasyon denir. Dezenformasyon, özellikle politik ve ekonomik olmak üzere kullanılan yanlış, eksik veya tamamen yalan bilgiler olarak ta tanımlanabilir.⁴³

Geleneksel medyanın hitap ettiği kitlelerin aksine, sosyal ağlarla birbirine bağlanan yeni iletişim teknolojileri organize bir kitlesel iletişim biçimi yaratmıştır. Bu sürede kişi, sosyal ağlar vasıtasıyla sanal kalabalıklara katılmaktadır. Böylece topluluklar üzerine kurulmuş politik meşruluk yerini, her kullanıcının bireysel olarak aktif bir şekilde konumlandığı sosyal ağlar aracılığıyla birbirine bağlanan ve böylece halkın aklını biçimlendiren yeni bir iletişim şekline teslim etmiştir. Toplumdaki her kişinin aktüel yaşamla ilgili her türlü yeniliğe ve buna paralel olarak her türlü habere yönelik algısı her zaman açıktır. Sosyal medyanın bireye ait, dışarıya açık ancak hareketlilik açısından şahsi bir saha meydana getirmesi ve aynı zamanda aynı kişiye konuşma hakkı vermesi de bu algı netliğini artıran önemli faktörlerdir.⁴⁴ Sosyal medyanın karşılıklı iletişime olanak vermesi, kişiyi içinde bulunduğu toplumla ve iktidardaki aktörlerle münasebetlerinde edilgen olmaktan ayırıp etken bir role bürünmesi kişi-aile, kişi-toplum, kişi- hükümet bağlantılarının şifrelerini değiştirmiş; bu bağlantıları kişi temelli şekilde yeniden biçimlendirmiştir. Sosyal medya, bireylere göre bir iletişim - haberleşme aracı olmanın ilerisine giderek, toplumsal-

⁴³ İnceoğlu, Y., Akıner, N., "Dezenformasyonda Süreklilik: Irak Üzerine Savaşın Örneklerle",

<http://yasemininceoglu.com/index.php/2019/02/02/dezenformasyonda-sureklilik-irak-uzerine-savastan-orneklerle-2/>

⁴⁴ Yıldız, M., (2013), "Sosyal Medya, Toplumsal Algı ve Devlet", s.56-58, İdarecinin Sesi Dergisi, http://tid.web.tr/ortak_icerik/tid.web/156.Say%C4%B1/13.pdf

laşma, söz söyleme, her seviyede organize yapılara katılım alanı haline gelmiştir.⁴⁵

Online dünyada algıların yönetilmesine olanak sağlayan, süreci kolaylaştıran, hem kullanıcının hem de platformun yapısından kaynaklanan etkileri şöyle sıralayabiliriz: kullanıcı artık edilgen bir özne değil, seçmeci yapı içerisinde içeriği dönüştürebilen ve kişiselleştirebilen birisidir, bilgi saniyelere denk olabilecek bir zaman diliminde evrensel boyuta yayılabilir hale gelmekte, sadece mevcut olan üstünden değil; bilinen ya da bilinmeyen üstünden ileti yönlendirebilmekte; ötekinin tavır ve objektif düşünme becerileri belirlenerek harekete başlamaya yönelik davranışlarda bulunabilmektedir.⁴⁶

Geleneksel medya bilgiyi kendi isteği doğrultusunda sunmasına rağmen bazı temel kurallara da uymak zorundadır. Yaptığı haberdan sorumludur, sonucunda cezalandırılması da söz konusudur. Hedef kitlesi de çeşitli yöntemlerle kitle iletişim araçlarını protesto edebilir; gazeteyi satın almaz, televizyonu izlemez, radyoyu dinlemez, vb. ancak sosyal medyanın sonsuz özgürlüğünde cezalandırılma endişesi görece geleneksel medyaya oranla yok denecek kadar azdır. Dolayısıyla bilginin gerçekliğinin de bir اهممىyeti yoktur.⁴⁷ Bireyi zorunlu veya gönüllü olarak ikna etmeyi ya da algısını değiştirmeyi amaçlayan algı yönetimi, tarih boyunca her dönem var olagelmıştır. Günümüzde sosyal ve teknik ilerlemelere paralel şekilde değişen, bu gayeye ulaşmak için faydalanılan me-

⁴⁵ Eren, V., Aydın, A., (2014), "Sosyal Medyanın Kamuoyu Oluşturmadaki Rolü ve Muhtemel Riskler", s. 198, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/107219>

⁴⁶ Uğurlu, Ö., (2015), "Gerçek Olanın İkame Alanı Olarak Twitter:

"Online Dünyada Yönetilen Algılar", s. 302,

file:///C:/Users/user/Downloads/Gercek_Olanin_Ikame_Alani_Olarak_Twitte.pdf

⁴⁷ Türk, M.S., (2014), *a.g.e.*, s. 23-24, Türkiz Dergisi,

file:///C:/Users/user/Downloads/Medyanin_Gerceklik_Insasi_ve_Gerceklik_A.pdf

totlardır. Son yıllarda günlük hayatın vazgeçilmez birer unsuru haline alan dijital platformlar (Facebook, Twitter ve Instagram vb.) hayatın birçok alanında insanların algılarını, davranışlarını ve seçimlerini etkileyen bir kapsama ulaşmıştır. Sosyal medya, geleneksel medya ile karşılaştırıldığında, kullanıcı bazlı bilgi üretimine olanak sağlamakta, oluşturulan ileti ve bilgiler olağan dışı bir hızla uzaklıklara ve kalabalık kitlelere masrafsız bir şekilde ulaştırılmakta, yaygın ve alenî kullanılmasından hareketle oluşturulan iletinin kullananlar içerisinde kontrolünün çok hızlı olması gibi nitelikleriyle algı yönetiminde, kamuoyu oluşturma ve kamuoyunu yönlendirme de kuvvetli etkileri vardır.⁴⁸

Algı yönetiminin en yoğun olduğu mecra kuşkusuz sosyal medyadır. Sosyal medya, algı yönetimini oluşturan nedenlerden ziyade basitleştirici ve biçimlendirici rolü ile ön plana çıkmaktadır. İlk kitlelerin algıları yönlendirilir ve zihinleri, algılarını istenilen hedefe yönlendirmek isteyenler tarafından oluşturulan bilgilerin sürekli tekrarı ile şekillenir. Bu zaman zarfında yinelenen bilgiler hakkında zıt düşüncelere sahip olan kişiler kendilerini yalnız ve dışlanmış hissederek ve çoğunluğun görüşüne ortak olma ihtiyacı duyarlar. Sosyal psikolojide bireylerin psikolojisinin temelinde yatan bir gruba ait olma ve dâhil olma hissi bu noktada kendini gösterir. Aslında düşünceleri nedeniyle toplumdan ayrılan bireyler biraz zaman sonra düşüncelerinden şüphe etmeye başlayabilir. Zira sosyal hayatın icabı olan toplum tarafından kabullenilme ve gruba dâhil olma duygusu hâkim hale gelir.⁴⁹

⁴⁸ Başbüyük O. (2014). “Algı Yönetimi ve Bilgi Savaşlarında Sosyal Medyanın Rolü”, s. 59-60, Alfa Yayınları, İstanbul

⁴⁹ Öksüz, H., (2013), *a.g.e.*, s. 14, http://tid.web.tr/ortak_icerik/tid.web/156.Say%C4%B1/3.pdf

Sonuç

İnsanların yer değiştirmesi yani, göç; tarih boyunca hep olmuştur. Özellikle Anadolu gibi medeniyetlerin kesişme noktasındaki bir coğrafya tarih boyunca göçler almıştır. Göçün bir güvenlik sorunu olarak ortaya çıkması ise soğuk savaş sonrası dönemde gerçekleşmiş, 11 Eylül saldırıları ile sıklıkla dile getirilir olmuştur. Göç sadece göçenleri ya da göçülen toplumu değil, göç kavramının anlamını da değiştirmiştir. Artık göçten bahsederken savaş terimleri kullanılır hale gelmiştir. Göç, nedenleri ve sonuçları ile birlikte değerlendirilmelidir. Göç doğru yönetildiği sürece faydalı bir eylemdir. Göç sosyal bir süreçtir, içerisinde ekonomik, sosyal, kültürel vb. birçok boyutu barındırır. Göç bir suç değil, bir insanlık meselesidir. Günümüzde göç etmenin bir problem oluşturduğu hakkında sık sık söz edilmektedir. Göç ve güvenlik, göç ve uyum sorunları göç edenler ile göç edilen toplum arasında artarak devam etmektedir. Günümüzde etkin kamuoyu oluşturma aracı medya da bu sorunları tetiklemektedir. Medya da artık göç, güvenlik, tehdit vb. kavramlar birbiriyle karıştırılır, birlikte kullanılır ya da birbiri yerine kullanılır hale gelmiştir.

20. yüzyılın başından itibaren kitle iletişim araçlarının insanları etkilemede, ikna etmede ve kontrol altına almada çok güçlü bir etkisi vardır. İnternetin, peşi sıra da sosyal medyanın ortaya çıkışıyla kamuoyu artık bu mecra üzerinden oluşturulmaktadır. Günümüzde medyanın kamuoyunun algısını yönettiği bir gerçektir. Algı yönetiminde medya kitleleri istediği amaç doğrultusunda yönlendirmektedir. Özellikle sosyal medyada yapılan açıklamalar kartopu etkisiyle büyümekte ve kamuoyunun oluşumunu çok kısa bir sürede meydana getirmektedir. Sosyal medyada adeta bir nefret ayini ortaya çıkmaktadır. Çünkü sosyal medyada, kamuoyu oluşumunu sağlamak için özellikle kurulmuş yapılar vardır. Yeni

medyayı geleneksel medyadan ayıran en önemli özellikler; interaktif olması, bilginin yayılma hızı, dolayısıyla daha geniş kitlelere daha hızlı ve kolay etki etmesidir. Hal böyle olunca da sosyal medyada nefret söylemini yaymak daha kolay ve hızlıdır. Göç ile bağlantılı haberlerin medyada yer alış biçimi genellikle negatiftir. Dolayısıyla olumsuz kamuoyu etkisi yaratmaktadır.

Medyanın kalıp yargılar üzerinden göç ve göçmen algısı oluşturduğu söylenebilir. Medya göçle gelen mülteciler ile ilgili olumsuz bir tablo ortaya koymaktadır. Göçmenlerin hepsi birer suç makinesi, huzur bozan insanlar olarak kalıp yargılar vardır ve bu kalıp yargıların oluşmasında, daha da ciddi yaygınlaşmasında medya önemli bir rol oynamaktadır. Medyada göçmenlerle ilgili haberlerde abartma ve genellemeleri de yoğun bir şekilde görmekteyiz. Şöyle ki; bireysel anlamda bir mültecinin işlediği suç bütün göçmenlere ve mültecilere yüklenebiliyor. Oysa suç bireyseldir, toplumsal değil. Medyanın böyle bir yaklaşım sergilemesi de toplumda göçmen algısının şekillenmesinde negatif bir etki yaratıyor. Medya göç ve göçmen karşıtlığını daha da tetiklemektedir. Medya sistemli olarak ayrımcı bir dil kullanmaktadır. Oysa medyanın insanlık ve vicdan temelli ortak bir dil kullanması belki de birçok sorunun çözümünü de beraberinde getirebilir.

Uluslararası Medya Enformasyon Derneği (UMED) tarafından yayınlanan “Göçmenler ve Medya Çalıştayı Sonuç Bildirgesi”⁵⁰nde medyanın göç, göçmenler ve mülteciler ile ilgili nasıl davranması gerektiği şu şekilde sıralanmıştır:

- Medya yoluyla kontrolsüz şekilde ve çok hızlı yayılan kışkırtıcı paylaşımlar, yanlış ve eksik bilgiler, nefret söylemi ve göçün

⁵⁰<https://tr.sputniknews.com/20220202/umed-gocmenler-ve-medya-calistayi-sonuc-bildirgesi-aciklandi-1053406858.html>

siyasi bir malzeme olarak kullanılması göç karşıtlığını artırabilir. Medya, yalanların ve ayrımcı söylemlerin yayılmasında, meşrulaştırılmasında ve yeniden üretilmesinde aracı olmamalı, doğruyu göstererek önyargıların kırılmasında öncü rol oynamalıdır.

- Toplumun farklı siyasî kesimleri tarafından yapılan açıklamalar ve gazeteciler tarafından yazılan haber, analiz ve yorumlar, yerel toplumun göç ve yabancı olgusuna yönelik algı ve tutumunun yabancı düşmanlığı, nefret söylemi ve terör eylemleri temelinde şekillenmesine neden olmaktadır. Medya, halkı göç yönetimi ve göç olgusu hakkında bilgilendirmeli ve ev sahibi toplum arasında eşitlik algısının gelişmesine katkıda bulunmalıdır.

- Medya, bir kişi veya olay üzerinden bir topluluğa yönelik olumsuz genellemeler, çarpıtmalar, abartmalar ve negatif göndermeler ihtiva eden söylemler geliştirmemeli, aşağılama unsuru olarak kullanılan sıfatlardan uzak durmalıdır.

- Medyanın en temel çıkış noktası, göçmenlerin ayrılmak zorunda kaldıkları ülkeyi neden ve hangi koşullar altında terk ettiklerini anlayabilmek olmalıdır. Göçün bir suç değil, insanlık meselesi olduğu unutulmamalıdır. Medya da bilinçli ve insan haklarına saygılı ortak bir dilin geliştirilmesini özendirmek için üniversitelerle işbirliği içinde açkötürümler düzenlenmelidir. İletişim fakültesi öğrencileri, sivil toplum temsilcileri, aktivistler ve göçmenlerle sık sık beraber olunmalıdır.

- Medya, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 14. maddesinde ki, *"herkesin zulüm altında başka ülkelere sığınma ve sığınma talebinde bulunma hakkı vardır"* ifadesini göz ardı etmemeli, göçmenlerin varlığını ve iyilik içinde yaşayabilmelerini sağlamak için her türlü girişim ve çabayı desteklemelidir.

Özetle medya ayrıştırıcı ve ötekileştirici politikaları bir kenara bırakmalıdır. Göç hareketinin kökenine inilmeli; hiçbir milletin ve

hiçbir toplumun doğup büyüdüğü topraklardan ayrılmak istemediğini, -ayrılmak zorunda bırakıldıklarını- medya, göç edilen topluma doğru şekilde anlatmalıdır. Göçmenlerin ve sığınmacıların çoğu zaman sorunun kaynağı değil sorunun mağdurları olduğu algısı toplumda yaygınlaştırılmalıdır. Göçmenlik, sığınmacılık, mültecilik bir sonuçtur, sebep ise; savaş, haksızlık, hukuksuzluk, baskı ve ekonomi ile gelen açlık tehlikesidir, dünyanın her yerinde bu böyledir.

Göç yönetimi konusunda gelişmiş ülkelere de önemli görevler düşmektedir. Gelişmekte olan ve kaynakların sınırlı olduğu ülkelere yönelik yoğun göç akımı çeşitli ekonomik ve sosyal sorunlar ortaya çıkarabilir. Bu nedenle gelişmiş ülkelerin, daha fazla mülteciye kapılarını açması gelişmekte olan ülkelerin yükünü paylaşması yerinde olacaktır.

KAYNAKÇA

Akarçay, Pınar, Ak, Gökhan, “Sosyolojik, Psikolojik ve Kuramsal Açıdan Göç Olgusu: Küreselleşmenin İnsani ve Vicdani Yüzü”, 2018, Erişim 13 Nisan 2022.

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/kesitakademi/issue/59827/864193>

Akçapar, Şebnem, Köşem, “Uluslararası Göç Alanında Güvenlik Algılamaları ve Göçün İnsani Boyutu”, 2012

Başbüyük, Oğuzhan, “Algı Yönetimi ve Bilgi Savaşlarında Sosyal Medyanın Rolü, 2014

Balcioğlu, İbrahim, “Sosyal ve Psikolojik Açıdan Göç”, Elit Kültür, İstanbul, 2007

Braucuh, Hans, Günter, “Güvenliğin Yeniden Kavramsallaştırılması: Barış, Güven-lik, Kalkınma ve Çevre Kavramsal Dörtlüsü”, (Çev.Zeynep Arkan), Uluslararası İlişkiler Dergisi, 5(18), ss.1-47, 2008, Erişim 21 Nisan 2022

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/539874>

Buzan, Barry, Hansen, Lene, “The Evolution Of International Security Studies”, Cambridge, Cambridge University Press, 2009, Erişim 25 Nisan 2022

<https://ir101.co.uk/wp-content/uploads/2018/10/buzan-the-evolution-of-international-security-studies-compressed.pdf>

Buzan, Barry, Waver, Ole, “Regions and Powers The Structure of International Security”, Cambridge University, 2003, Erişim 03 Mayıs 2022,

Press, <https://ir101.co.uk/wp-content/uploads/2018/11/Buzan-Waever-2003-Regions-and-Powers-The-Structure-of-International-Security.pdf>

Boz, Murat, “*Algı Savaşları ve Ülke Güvenliği*”, 2022, Erişim 07 Mayıs 2022, <https://www.globalsavunma.com.tr/algı-savaslari-ve-ülke-guvenligi.html>

Ceng, Emine, “*Algı Yönetimi Aracı Olarak Twitter Kullanımına İlişkin Siyasal Bir Analiz*”, 2018, Erişim 12 Mayıs,

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/516419>

Çağlar, Ali, “*Türkiye’de Sığınmacılar: Sorunlar, Beklentiler ve Sosyal Uyum*”, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara, 2011

Çağlar, Türken, “*Göç Çalışmaları İçin Kavramsal Bir Çerçeve*”, 2018, Erişim 16 Mayıs 2022,

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/491820>

Demir, Oğuzhan Ömer, Erdal, Hakan, “*Yasadışı Göç İle İlgili Kavramların Doğru Anlaşılması Sorunu ve Yazılı Basında Çıkan Haberler Üzerine Bir İnceleme*”, Polis Bilimleri Dergisi, Cilt: 12 (1), ss. 29–54, 2012

Eren, Veysel, Aydın, Abdullah, “*Sosyal Medyanın Kamuoyu Oluşturmadaki Rolü ve Muhtemel Riskler*”, 2014, Erişim 21 Mayıs 2022, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/107219>

Göçmenler ve Medya Çalıştayı Sonuç Bildirgesi,

<https://tr.sputniknews.com/20.220.202/umed-gocmenler-ve-medya-calistayi-sonuc-bildirgesi-aciklandi-1.053.406.858.html>, Erişim 23 Mayıs 2022

Gök, Gonca, Oğuz, “*Kimin Güvenliği? Uluslararası Göç-Güvelik İlişkisi ve Uluslararası Örgütlerin Rolü*”, 2016, Erişim 23 Mayıs 2022, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/251812>

Gök, Gonca, Oğuz “*Suriyeli Sığınmacılar ve İnsan Güvenliği*”, Ortadoğu Analiz, Cilt:7, Sayı: 71, ss. 14-16, 2015, Erişim 12 Haziran 2022

file:///C:/Users/user/Downloads/Suriyeli_Siginmacilar_ve_Insan_Guvenligi.pdf

Gönenç, Özgür, “*Medyada Algı Yönetimi*”, DER Yayınları, İstanbul, 2018,

Güllüpinar, Fuat, “*Göç Olgusunun Ekonomi – Politığı ve Uluslararası Göç Kuram-ları Üzerine Bir Değerlendirme*”, Yalova Sosyal Bilimler Dergisi Sayı:4, Nisan- Eylül, ss. 53-85, 2012, Erişim 23 Mayıs 2022 <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/800901>

Huysmans, Jef, Squire, Vicki, “*Migration and Security*”, Myriam Dunn Caveltly ve Victor Mauer (der.), The Routledge Hand-book of Secu-rity Studies, Oxon, Routledge, 2009, Erişim 25 Mayıs 2022, fi-le:///C:/Users/donducinar/Downloads/B2FAA87.pdf

Ihlamur, Öner, Suna, Gülfer, Öner, Aslı, Şirin, “*Küreselleşme Çağında Göç*”, 2021

Inceoğlu, Yasemin, Akıner, Nurdan, “*Dezenformasyonda Süreklilik: Irak Üzerine Savaştan Örneklerle*”, Erişim 01 Haziran 2022,

<http://yasemininceoglu.com/index.php/2019.02.02/dezenformasyonda-sureklilik-irak-uzerine-savastan-orneklerle-2/>

İşler, Esra, İlkay, Keloğlu, “*Algı İllüzyon Gerçeklik*”, İmge Kitabevi, Ankara, 2016

Inceoğlu, Metin, “*Algı Tutum İletişim*”, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2011

Karabulut, Bilal, “*Algı Yönetimi*”, Alfa Yayınları, İstanbul, 2017

Karabulut, Bilal, “*Güvenlik: Küreselleşme Sürecinde Güvenliği Yeniden Düşünmek*”, Barış Kitabevi, Ankara, 2015

Kaya, Ahmet, “*Avrupa Birliği'nin Yasadışı Göçle Mücadele Politikası ve Türkiye Üzerindeki Etkileri*”, T.C. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Avrupa Toplulukları (Uluslararası İlişkiler) Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2005

Kurt, Selim, “*Toplumsal Güvenliğin Yükselişi*”, The Journal of Academic Social Science Studies, Sayı: 37, 2015, Erişim 03 Haziran 2022,

file:///C:/Users/user/Downloads/TOPLUMSAL_GUVENLIGIN_YUKSELISI.pdf

Mandacı, Nazif, Özerim, Gökay, “*Uluslararası Göçlerin Bir Güvenlik Konusuna Dönüşümü: Avrupa’da Radikal Sağ Partiler ve Göçün Güvenlikleştirilmesi*”, Uluslararası İlişkiler, Cilt 10, Sayı 39, ss. 105-130, 2013, Erişim 06 Haziran 2022,

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/540258>

Miş, Nebi, “*Güvenlikleştirme Teorisi ve Siyasal Olanın Güvenlikleştirilmesi*”, Akademik İncelemeler Dergisi, 2011, Erişim 06 Haziran 2022, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/17786>

Öksüz, Harun, “*Algı Yönetimi ve Sosyal Medya*”, 2013, Erişim 13 Haziran 2022

http://tid.web.tr/ortak_icerik/tid.web/156.Say%C4%B1/3.pdf

Sancak, Kadir, “*Güvenlik Kavramı Etrafındaki Tartışmalar ve Uluslararası Güvenliğin Dönüşümü*”, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi, 2013, Erişim 16 Haziran 2022

https://www.ktu.edu.tr/dosyalar/sbedergisi_69519.pdf

Şeker, Dilara, Uçan, Gülten, “*Göç Sürecinde Kadın*”, 2016, Erişim 16 Haziran 2022

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/cbayarsos/issue/24868/262779>

Şener, Bülent “*Soğuk Savaş Sonrası Dönemde Uluslararası Göç Olgusu ve Ulusal Güvenlik Üzerindeki Etkileri Üzerine Bir Değerlendirme*”, Erişim 19 Haziran 2022,

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/gbd/issue/29741/319977>, 2017,

Şilibekeva, Aygerim, “*Orta Asya Bölgesel Güvenlik Sistemine Doğ-*

ru: *Prespektifler*”, 2007, Erişim 19 Haziran 2022

<https://www.ayk.gov.tr/wpcontent/uploads/2015/01/%c5%9e%c4%b0L%c4%b0BEKOVA-Aygerim-ORTA-ASYA B%c3%96LGESEL-G%c3%9cVENL%c4%b0K-S%c4%b0STEM%c4%b0NE-DO%c4%9eRU-PERSPEKT%c4%b0FLER.pdf>

Taşkın, Deniz, “*Uluslararası Göç Sorunu Perspektifinde Türkiye*”, 2014, Erişim 21 Haziran 2022

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/tsadergisi/issue/21491/230375>

Türk, Mehmet, Sezai, “*Medyanın Gerçeklik İnşası ve Gerçeklik Algısı*”, *Türkiz Dergisi*, 2014, Erişim 21 Haziran 2022

file:///C:/Users/user/Downloads/Medyanin_Gerceklik_Inyasi_ve_Gerceklik_A.pdf

Uğurlu, Özge, “*Gerçek Olanın İkame Alanı Olarak Twitter: “Online Dünyada Yönetilen Algılar*”, 2015, Erişim 21 Haziran 2022, file:///C:/Users/user/Downloads/Gercek_Olanin_Ikame_Alani_Olark_Twitte.pdf

Utma, Seçil, “*Dijital Çağda Medyanın Psikolojik Gücü: Algı Yönetimi Perspektifinden Kuramsal Bir Değerlendirme*”, 2018, Erişim 23 Haziran 2022,

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunisobil/issue/42067/510493>

Uzun, Şeyma, “*Avrupa’da Aşırı Sağ Partiler Çerçevesinde Uluslararası Göçün Güvenlikleştirilmesi: Fransa ve Macaristan Örnekleri*”, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2021

Yalçın, Cemal, “*Göç Sosyolojisi*”, Anı Yayıncılık, Ankara, 2004

Yeşiltaş, Murat, “*İç Savaşta Komşu Olmak Türkiye’nin Suriye Sınır Güvenliği Siyaseti*”, SETA Analiz, Sayı: 136, 2015, Erişim 23 Haziran 2022,

http://file.setav.org/Files/Pdf/20.150.813.162.453_sinir-guvenligi.pdf

Yıldız, Murat, “*Sosyal Medya, Toplumsal Algı ve Devlet*”, İdarecinin Sesi Dergisi, 2013, Erişim 23 Haziran 2022,

http://tid.web.tr/ortak_icerik/tid.web/156.Say%C4%B1/13.pdf

Yılmaz, Fatma, “*Avrupa’da Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığı*”, Usak Yayınları, Ankara, 2008

Williams, Nick, Vaughan, Columba Peoples, “*Securitisation Theory*”, Critical Security Studies, Routledge New York, 2015, Erişim 27 Haziran 2022, P.97,

file:///C:/Users/user/Downloads/9.780.429.054.648_previewpdf.pdf